



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร ขั้นตอนดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อจะไต่หาคความคาดหวังของศึกษานิเทศก์ ทอพฤติกรรมการภาวะผู้นำของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขต สังกัดกรมสามัญศึกษา ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ปฏิบัติงานอยู่ ณ เขตการศึกษาทั้ง 12 เขต รวมจำนวนทั้งสิ้น 371 คน คือ

เขตการศึกษา 1	จำนวน	30 คน
เขตการศึกษา 2	จำนวน	30 คน
เขตการศึกษา 3	จำนวน	34 คน
เขตการศึกษา 4	จำนวน	22 คน
เขตการศึกษา 5	จำนวน	30 คน
เขตการศึกษา 6	จำนวน	30 คน
เขตการศึกษา 7	จำนวน	30 คน
เขตการศึกษา 8	จำนวน	36 คน
เขตการศึกษา 9	จำนวน	33 คน
เขตการศึกษา 10	จำนวน	35 คน
เขตการศึกษา 11	จำนวน	35 คน

เขตการศึกษา 12 จำนวน 26 คน

รวมประชากร 371 คน

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย ได้กำหนดไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับผู้นำและบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรมสามัญศึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการสร้างเครื่องมือวิจัย
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปและรายงานผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ตามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ฝ่ายที่สังกัด และ วุฒิการศึกษา ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
- ตอนที่ 2 ตามเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์เขต เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) รวม 7 ประการ คือ

1. ในฐานะผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	8	ข้อ
2. ในฐานะผู้จัดการปรับปรุงแก้ไข	7	ข้อ
3. ในฐานะผู้ให้การยอมรับนับถือ	6	ข้อ
4. ในฐานะผู้ให้การช่วยเหลือ	6	ข้อ
5. ในฐานะนักพูดที่เก่ง	8	ข้อ
6. ในฐานะผู้ประสานงาน	9	ข้อ
7. ในฐานะผู้เข้ากับสังคมได้	6	ข้อ
รวม	50	ข้อ

ในแต่ละข้อมีน้ำหนักในการให้คะแนนดังนี้

- | | | | |
|---|-------|---------|--------------------------------|
| 5 | คะแนน | หมายถึง | ควรมีพฤติกรรมในระดับมากที่สุด |
| 4 | คะแนน | หมายถึง | ควรมีพฤติกรรมในระดับมาก |
| 3 | คะแนน | หมายถึง | ควรมีพฤติกรรมในระดับปานกลาง |
| 2 | คะแนน | หมายถึง | ควรมีพฤติกรรมในระดับน้อย |
| 1 | คะแนน | หมายถึง | ควรมีพฤติกรรมในระดับน้อยที่สุด |

ลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำ และบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์เขต
2. วิเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำออกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ ตามแนวทางของ Daniel E. Griffiths โดยปรับให้สอดคล้องกับสภาพบทบาท หน้าที่ของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์เขต
3. นำพฤติกรรมย่อยมาเขียนเป็นข้อกระทงให้มีถ้อยคำกระชับรัดกุม เข้าใจง่าย โดยให้มีลักษณะเป็นความคาดหวังของผู้ตอบ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องในการใช้ภาษา
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ได้ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาจนเสร็จ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงหน่วยศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรมสามัญศึกษา ทุกเขตการศึกษา ตามจำนวนศึกษานิเทศก์ขณะปฏิบัติงานอยู่จริง รวมจำนวน 371 คน และรับคืนกลับทางไปรษณีย์
 2. ตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามที่ถูกต้อง สมบูรณ์ เพื่อนำมาแจกแจงความถี่ต่อไป
- รายละเอียดเกี่ยวกับการส่งและรับแบบสอบถามกลับคืนปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืนมา และจำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์

เขตการศึกษา	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน		แบบสอบถามที่สมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	30	27	90.00	24	80.00
2	30	22	73.33	22	73.33
3	34	30	88.24	29	85.29
4	22	19	86.36	19	86.36
5	30	15	50.00	15	50.00
6	30	27	90.00	26	86.67
7	30	24	80.00	21	70.00
8	36	29	80.56	28	77.78
9	33	27	81.82	26	78.79
10	35	31	88.57	26	74.29
11	35	26	74.29	25	71.43
12	26	24	92.31	24	92.31

จากตารางที่ 1 พบว่าแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มประชากรทั้ง 12 เขตการศึกษา รวมทั้งสิ้น 371 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 301 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.13 เขตการศึกษาที่ส่งกลับคืนมามากที่สุดเรียงตามลำดับ 5 เขตการศึกษา คือ 12, 1, 6, 10 และ 3 คิดเป็นร้อยละ 92.31, 90.00, 90.00, 88.57 และ 88.24 ตามลำดับ เมื่อตรวจสอบแบบสอบถามแล้วพบว่า แบบสอบถามที่กรอกครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.82

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามตอนที่ 1 ใช้วิธีหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปความเรียงประกอบตาราง

แบบสอบถามตอนที่ 2 ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ช่วงคะแนนเฉลี่ย (Multiple Range Test) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 - 5.00	หมายความว่าคาดหวังมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 - 4.49	หมายความว่าคาดหวังมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 - 3.49	หมายความว่าคาดหวังปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 - 2.49	หมายความว่าคาดหวังน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.49	หมายความว่าคาดหวังน้อยที่สุด